

“Kattekoppen en contracten”

Presentatie van advocaat Iaira Boissevain (BvdV Advocaten en Belastingadviseurs)

Ter gelegenheid van het Symposium van Proteq Dier & Zorg op zaterdag 22 november 2014 in Hotel Van der Valk te Vianen

Iaira stelt zich voor, zij is als advocaat gespecialiseerd in zaken waarbij het om dieren(welzijn) gaat.

Een uitspraak door de Hoge Raad in een zaak, aangespannen door de eigenaar van een rashond, heeft veel losgemaakt onder (honden)fokkers. De fokker van deze hond werd namelijk veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding van 3.000 euro, samengesteld uit de aanschafprijs van de hond en alle medische kosten. In het hieronder gelinkte artikel wordt ook gesproken van een vergoeding van 1.500 euro smartengeld, toegekend door de kantonrechter, dit is door de Hoge Raad geschrapt omdat dergelijke vergoedingen in Nederland niet gebruikelijk zijn.

Link naar het artikel: <http://www.nrc.nl/nieuws/2013/01/03/aansprakelijkheid-bij-ziekte-legt-bom-onder-fokken-rashonden/>

De voornaamste reden om de eigenaar van de hond in het gelijk te stellen was dat de fokker niet vooraf aan de koper had verteld dat bij dit ras een bepaalde aandoening regelmatig voorkwam (epilepsie bij Ierse Setters). De rechter is van mening dat de fokker dit als “kenner” van het ras had moeten vertellen aan de toekomstige eigenaar. Dit was niet gebeurd, ook stond hierover niets vermeld op de website van de kennel. Een fokker is volgens deze uitspraak verplicht om toekomstige eigenaren te informeren over ziekten en gebreken die bij dit ras kunnen voorkomen. Dit kan door dit op de website te vermelden dan wel hierover schriftelijke informatie te verstrekken bij de verkoop van een dier.

Privaatrecht en Publiekrecht

In Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen privaatrecht en publiekrecht. Privaatrecht regelt alles wat bij wet is geregeld. Aan deze wet valt niet te tornen, de regels gelden voor iedereen en hiervan mag niet worden afgeweken. Daarnaast is er het privaatrecht, hieronder vallen afspraken die partijen onderling maken, zoals bijvoorbeeld een fokker en een eigenaar van een raskat.

In Nederland is het daarnaast gebruikelijk om bij rechtszaken te beslissen “naar redelijkheid en billijkheid”. Torenhoge schadevergoedingen en smartengeld passen daar niet in. Daarnaast moet je je als je naar de rechter stapt realiseren dat je, wanneer je de zaak wint, niet alle proceskosten vergoed krijgt, dit is aan een maximum gebonden en deze vergoeding dekt bij lange na niet de gemaakte kosten. Oftewel: “Wie pleit om een koe geeft er één toe”. En je moet er rekening mee houden dat een rechtszaak een langdurige geschiedenis kan zijn, het is niet zoals in CSI, in 50 minuten opgelost.

Volgens de wet is een katten nog steeds hetzelfde als een MP3-speler. In de aangepaste wet staat dat een dier niet als gebruiksvoorwerp moet worden gezien, maar in het volgende artikel staat dat het wel als zodanig wordt behandeld...

De wet zegt dat een kitten ("een product") moet voldoen aan redelijke verwachtingen of afspraak. Voor een fokker geldt gedurende de eerste 6 maanden na verkoop de "omgekeerde bewijslast": De fokker moet aantonen/aannemelijk maken dat hetgeen hem verweten wordt hem niet kan worden aangerekend. Dus wordt een kat ziek, drie maanden na de overdracht, dan is de fokker aansprakelijk, tenzij hij kan aantonen dat de kat ziek is geworden door onzorgvuldig handelen van de eigenaar dan wel dat er sprake is van overmacht die hem niet kan worden verweten.

Wanneer een eigenaar de fokker aanspreekt omdat er iets mis is met de kat, dan zijn er verschillende opties denkbaar:

- Herstel – vergoeding van dierenartskosten
- Vervanging – nieuw kitten
- Ontbinding van de overeenkomst – kitten terug, geld terug (dit op verzoek van de koper)
- Aanvullende schadevergoeding – in geval van onzorgvuldig handelen / verwijtbaarheid door de fokker

Na zes maanden is het niet zo dat je als fokker "overal vanaf bent". Ontstaan er na die periode problemen dan ben je als fokker nog altijd aansprakelijk, alleen ligt de bewijslast dan bij de eigenaar, die moet dan aantonen dat ziekte, gebrek of gedragsprobleem de fokker valt aan te rekenen. Ook nu geldt dat een dier moet voldoen aan "redelijke verwachting" of afspraak.

Wordt een kater verkocht als dekkater en blijkt dat hij onvruchtbaar is, dan "voldoet hij niet aan de verwachting" en moet de fokker dus de eigenaar tegemoet komen, ook als de kater verder wel gezond is.

Het gehele bovenstaande verhaal is ook van toepassing op een eenmalig nestje, en geldt dus niet alleen voor fokkers die met zekere regelmaat een nestje hebben.

Hoeft de koper dan niets?

Jawel, ook de koper heeft verplichtingen. Die kan niet, zonder vooraf contact met de fokker op te nemen, ineens met een stapel dierenartsrekeningen aankomen met de mededeling dat die even vergoed moeten worden.

Verplichtingen van de eigenaar:

- Onderzoeksplicht (bijvoorbeeld keuring door een dierenarts bij aankoop)
- De eigenaar moet duidelijk maken voor welk "doel" een kat wordt gekocht
- Bij problemen moet een diagnose door een dierenarts worden gesteld
- Klachtplicht: Binnen twee maanden
- Onmiddellijke melding aan de koper bij problemen
- Zorgvuldig "gebruik" ...

Voorkomen is beter

Als fokker kun je veel problemen voorkomen door zorgvuldig te fokken. Test je dieren waar mogelijk op alle bij dit ras voorkomende gezondheidsproblemen en vermeld de uitslagen op je website. Geef daarnaast duidelijke informatie aan toekomstige kopers over ziektes die bij dit ras kunnen voorkomen. Geef duidelijk aan waar de koper op kan rekenen bij problemen, geef

geen vage garanties.

Gebruik bij de verkoop van een kitten een degelijk koopcontract. Voeg hieraan een op papier gesteld verhaal toe waarin uiteen gezet wordt wat de koper kan verwachten, welke ziekten en/of gebreken bij dit ras voorkomen en wat de specifieke karaktereigenschappen zijn. Laat de eigenaar ervoor tekenen (b.v. door hierover een artikel in het koopcontract op te nemen) dat hij deze informatie heeft gekregen en gelezen. Natuurlijk kun je deze informatie ook vooraf ter lezing per mail aanbieden of op je website zetten en kopers hier op wijzen.

En tot slot: houd een financiële reserve achter de hand om onverhoopte kosten uit te kunnen betalen.

Koopcontract

Wat koper en verkoper in een contract opnemen bepalen zij zelf. Er is maar één voorwaarde waar een dergelijk contract aan moet voldoen: het moet binnen de kaders van de wet vallen.

Vermeld in een koopcontract duidelijk om welke kat het gaat (stamboomnaam, geboortedatum, geslacht, ras, kleur, chipnummer) zodat hier in ieder geval geen misverstand over kan ontstaan.

Vermeld daarnaast met welk doel de kat wordt gekocht en welke voorwaarden koper en verkoper afspreken (verplichte castratie, showen, vruchtbaarheid etc.) Uiteraard wordt in het contract ook de verkoopprijs vermeld en hoe en wanneer deze is voldaan.

Ook is het essentieel om geconstateerde gebreken in het contract op te nemen. Heeft een kat bijvoorbeeld een knikstaart of een afwijkende kleur, of blijkt er medisch iets niet in orde te zijn, dan moet dit in het contract worden vermeld en ook wat hierover afgesproken is tussen koper en verkoper.

De “Don’ts”

Wat je vooral niet moet doen als verkoper is niets op papier zetten onder het motto van ‘ach, dat gaat op basis van vertrouwen’. Want bij problemen is dat vertrouwen al snel ver te zoeken.

Een fokker die bij het eerste telefoontje van een eigenaar reageert met “ik ben nergens verantwoordelijk voor” of meteen begint te schelden, maakt geen vrienden en begint een eventuele rechtszaak met een achterstand.

Meteen iedere verantwoordelijkheid ontkennen is niet verstandig, maar direct schuld bekennen en de portemonnee trekken is ook niet nodig. Er moet eerst duidelijkheid zijn over het probleem alvorens er afspraken over worden gemaakt.

En de “Do’s”

Leg vast wat wel en niet bekend is, maak hierbij gebruik van de informatie van de behandelend dierenarts, inclusief data en de bevindingen.

Informeer de koper vooraf over zaken die hij moet weten aangaande de gezondheid, herkomst en het gedrag van de kat die hij koopt.

Maak gebruik van een duidelijk en degelijk koopcontract.

Probeer bij problemen het probleem kleiner te maken, niet groter (zie de Don'ts)

Tip: Wordt een kat naar het buitenland verkocht, neem dan in het contract op welk recht van toepassing is, dat van Nederland of van het land van vestiging van de eigenaar.

De nieuwe wetgeving

Het Besluit Houders van Dieren dat per 1 juli in werking is getreden doet onder fokkers veel stof opwaaien. Feit is dat er nog veel onduidelijk is als het gaat om welke regels nou precies voor wie gelden. Wanneer ben je “bedrijfsmatig” bezig? Die vraag is simpel te beantwoorden: Wanneer je als fokker een website hebt, adverteert om kittens te verkopen en met een zekere regelmaat nestjes hebt, dan is sprake van bedrijfsmatig handelen. In hoeverre de regels gaan gelden zal moeten blijken uit proefprocessen die ongetwijfeld de komende tijd worden gestart. De jurisprudentie die daaruit voortvloeit geeft de grenzen van de wet aan en hoe deze precies moet worden geïnterpreteerd.

De wet lijkt zich voornamelijk op de hondenfok te richten, omdat daar qua gezondheid van de dieren zo veel mis is. Maar er is ook een lobby gaande om de kattenfokkers ‘in de picture’ te krijgen. Het moet dus zeker niet worden uitgesloten dat ook fokkers van raskatten ‘aan de beurt’ komen.